

A Brassói Ujlap előfizetési ára:
 egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünneppok kivételével mindennap
 . . . . . délután 6 órakor. . . . .

Hirdetéseket felvesz a kiadó hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: KAPU-UTCA 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felélős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDAJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Arad.

A magyar történelemnek legfelebb eseménye fűződött eddig Aradhoz: a 13 magyar tábornok kivégzése, mely a magyar nemzet s alkotmány temetése is volt.

Szombat ismét aktuális történelmi helyé avatta Aradot s mintha a sors kegyetlen szeszélye gunyos játékot játszanék e várossal, annak történetébe megint gyászos, fekete betűkkel jegyzi Klio a szombati nap eseményeit: Tisza győzött.

Ki sem fejezhető szóval az, mit a szombati aradi események élénk tárnak s mit a száraz események mögött sejtenünk lehet és kell. Nem az, hogy az ellenzék nem jutott mandátumhoz, vagy hogy a kormánypárt a miniszterelnöknek mandátumot juttatott, hanem gyászos az eseményekben, hogy egy magyar város ismét szankcionálta a korrupció hatalmi túltengését s ezt az a város tette, mely földjében őriz azoknak a hős vértanúknak csontjait, kik a szabadságért küzdöttek s kik a magyar alkotmány védelméért áldozták fel életüket a bitófán.

Kegyetlen a sors szeszélye, mely 65 év előtt bitót állít 13 magyar tábornoknak s 65 év multával ugyanott bitóra kerül a nemzeti becsület s a magyar alkotmányosság, a korrupció bitófájára.

Az aradi második gyásznap szomorú tanúsága lehet a nemzetnek arra, hogy talpra álljon még egyszer s ne töltsön tovább a hatalmi vágyak játékát. Hiszen mi volt az egyéb, mint a nemzet arcucsapása a legkegyetlenebb módon? A bíróság ítéletet mond a rendszerre, mely Lukács és Tisza kezén keresztül férközik a nemzet lelkéhez s mikor a lesújtó ítélet elhangzik, im szinte brutális módon áll elő Tisza s az erőszak terrorjával arra kényszeríti a nemzetet, hogy szankcionálja a bírói ítélettel diszkvalifikált rendszert. És nálunk ez megy, mert Tisza akarja, mert ez neki érdeke s akarata és érdeke előtt romba dől a nemzet érdeke, a nemzet akarata.

Ez tény, ez — ha soha — szombaton tényné lett.

Tisza az aradi választással kétséget kizáróan akarta bizonyítani, hogy nem törődik semmivel, nem a bírói

ítélettel, nem a nemzettel, hanem, mert érdeke kívánja, keresztül gázol mindenben úgy amint tud, amint hatalma módot ad erre.

Hiszen ha csak egy hajszálnyi jóakarata lett volna, akkor most kellett volna bebizonyítania önzetlenségét s azt, hogy igazán a nemzetre appellál csupán, mikor mandátumot keres; most kellett volna — erkölcsi érdeke kívánta volna, hogy — ha soha — most megmutassa, hogy egy abszolút tiszta választást biztosít a maga részéről, s nem a mandátumot, de a becsületet ambicionálja s ha akkor is megválasztották volna, akkor joggal hivatkozhatott volna arra, hogy ime a nemzet ítél s el kellett volna némulnia minden ellenkező hangnak.

De ezt Tisza nem tette, nem akarta. Neki mandátum kellett s nem becsület, neki hatalom kellett s mit számít akár a nemzet, akár minden egyéb. Vagy nem így történt? Nem szólunk a hivatalos pressió s a pártkassza ezerszínű játékáról, mellyel lélekfarkodást csináltak. Tegyük fel, hogy ezt valamennyire szentesítette a köztudat, a szokás itt minálunk, de sértő és bántó, meggyalázó és honáruló az a paktum, melynek árán Tisza mandátumhoz jutott, mellyel az oláh szavazatokat magának megszerezte feláldozva érte magát a magyar nemzetet.

Oh nem ellenzéki lázlatomás ez, hanem legsötétebb tény, melyet Magyarország miniszterelnöke vetett fel az aradi választáson, s mely az aradi választást nem Tisza győzelmévé tette Széchenyi felett, nem a munkapárt győzelmévé az ellenzék felett, hanem idegen, ellenséges, nemzetellenes, oláh győzelemmé a magyar hazában a magyarság felett.

Ezért gyászos, ezért szomorú, ezért kétségbeejtő az aradi választás s ezért oly összeillő 1849. október 6. és 1913. június 28., mit Klio sötét betűkkel jegyzett fel a magyar nemzet történetébe. (Q)

A legszebb nyomtatványok
Égető Testvérek könyvnyom-
dájában, Kapu-utca 45. szám
alatt készülnek. Telefon 5-15.

A polgári fiúiskola célja és szervezete.

A polgári iskola szervezése az 1868. évre esik. Csengery, aki annak felállítását indítványozta, a polgári iskoláról szóló értekezésében azt mondja: „Van a nemzetnek egy nagy osztálya, amelynek szellemi szükségét az elemi oktatás távolról sem elégíti ki, az az oktatás pedig, amely a felsőbb oktatásra készít elő, tulszárnyalja; amelynek módja is, akarata is van tovább taníttatni a gyermekét, de a tanításban rövidebb idő alatt kíván célt érni, mint azok, akik tudományos pályára készítik elő gyermekeiket; amelyeknek ennél fogva a népiskola kevés, a gimnázium és reáliskola meg sok“. S az ő sürgetésére a nemzet ezen nagy osztálya számára megalkották a polgári iskolát, amely az ország kiművelésén dolgozó közoktatásügyi szervezetünkben mutatkozó nagy hézagot betöltve azt teljessé tette, természetesen csak ott, abban a városban, ahol azt felállították.

Brassó városa is az említett okból régóta érzi ez iskola szükségét, s azért a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel üdvözöljük a kilátásban levő román. kath. polgári fiúiskolát, s a legnagyobb elismeréssel adózunk már előre is azoknak, akik fáradságot és anyagi áldozatot nem kimélve annak létrehozásán dolgoznak.

A polgári fiúiskola a népiskola IV. osztálya fölé szervezett hat osztályú (ujabban hét) középfokú intézet, melynek négy alsóbb osztálya párhuzamosan halad a gimnázium és reáliskola négy alsóbb osztályával, úgy hogy a tanulók — ha szüleik jón látják — tantervkülönbözeti vizsga alapján átléphetnek a megfelelő magasabb osztályba.

A polgáriskola céljának általánossága, a ráutaltak széles köre kizárja azt, hogy valamely szakpályára adjon különleges nevelést. A polgáriskola tehát nem szakiskola, hanem általánosan képző iskola éppen úgy, mint a középiskolák.

Csak hogy míg a középiskola feladata az általános műveltséget úgy adni meg, hogy azzal a felsőbb tudományos képzésre készítse elő az ifjúságot, addig a polgáriskola is általános képzést ad, de nem azzal a céllal, hogy tudományos pályára készítsen elő. Ebben van a lényeges különbség a két iskola-típus között. A polgáriskola a gondjaira bízott ifjúságot közvetlenül az életre bocsátja ki, tehát a gyakorlati életre nevel. Éppen ezért rendes tantárgyai között se a latin, se a francia nyelv nem szerepel, helyettük nagyobb óraszámban tanítják ebben az iskolában az u. n. reáltárgyakat, amelyekre a gyakorlati életben — a gazdaságban, az iparban és kereskedelemben — szükség van.

A tudományos pályákra előkészítő középiskola célja érdekében széles történelmi alapot fekteti tanulmányi rendszerét s az általánosítani tudó filozófiai gondolkodás készségének a kifejlesztésére törekszik. Neveltjei az

egyetemese világműveltség részesei lesznek, ők illesztik be nemzeti műveltségünket a világműveltségbe.

A polgáriiskola közvetlenül a gyakorlati életbe bocsátja növendékeit, ugyanabba a társadalmi körbe és közgazdasági tevékenységbe, ahonnan őket nevelés végett átvette. Nem a továbbmenő tudományos képzés szempontjából állapítja meg tehát tanulmányi rendszerét, hanem olyan általános műveltséget ad, amellyel az életet akár társadalmi, akár közgazdasági vonatkozásaiban tartalmasabbá, intenzívebbé teheti.

A polgáriiskola neveltje, mint művelt állampolgár lesz részese a nemzet életének. Ismeri a nemzet fejlődését és megérti törekvéseit, tudja, hogy neki, mint állampolgárnak mik a kötelességei és jogai, felfogja és megérti a saját foglalkozásának jelentőségét önmagában és közgazdasági vonatkozásában is. A polgáriiskola célja tehát a reá bizott ifjúságnak, a művelt állampolgárnak szükséges gyakorlati irányu, általános műveltséget megadni.

A középiskolák a történelmi alapozás kedvéért és a továbbmenő tudományos képzés alapvetése érdekében nagy tömegét nyújtják az olyan ismereteknek, amelyek éppen csak a felsőbb tudományos képzés révén lesznek hasznosíthatók, de amelyeknek gyakorlati vonatkozásai alig vannak. Legyen szabad e részben a gimnázium klasszikus tanulmányaira utalni, vagy a reáliskola francia nyelvi tanulmányaira, mely modernebb dolog ugyan, de a magyar polgárság társadalmi és közgazdasági életre semmi vonatkozása sincs.

A felsőbb kereskedelmi iskola pedig — mint szakiskola idejének jelentékeny részét a maga különleges szaktanulmányaira fordítja, az általános képzés rovására.

A polgáriiskola, amelynek nem kell törődnie egy rajta tulterjedő képzés előkészítésével, sem pedig valamely szakma különleges tanulmányaival, a művelt állampolgár általános kulturális szükségletét tartja szem előtt, s így a reális életnek igazán hasznos, értékes, művelt polgárságot nevel.

Hogy Brassó városának nagy szüksége van egy ilyen igazán praktikus iskolára, hogy művelt magyar polgársága már tovább nem nélkülözheti a polgári fiúiskolát, azt talán felesleges is mondanom.

Azért ismételtelen örömmel üdvözöljük a közel jövőben megnyíló róm. kath. polgári fiúiskolát, s annak áldozatkész, lelkes apostolait. Adja Isten, hogy minél több szülő megértse az iskola szép célját, s a ma már ugyanis tulsufolt, a tudományos pályákra előkészítő középiskolák mellett a praktikus életpályákra nevelő polgáriiskolába is minél többen irassák be gyermeküket!

Az örök harc.

II.

A társadalom és a munkásság tehát fogyasztási szövetkezeteket kezdett alapítani, azzal a célzattal, hogy az ipari és fogyasztási cikkeket nagyobb mennyiségben vásárolva és kisebb haszonnal tovább adva tagjainak, ezek olcsóbban jussanak az illető cikkekhez.

Ezzel szemben most már a gyárosok és a fogyasztási cikkeket termelők kezdettek kartelekbe lépni, hogy egymás között a versenyt kizárva, árucikkeiket minél silányabb minőségben és minél nagyobb árban értékesíthessék.

Az ezen újabb veszedelmet rejtő szervezkedéssel szemben a fogyasztók részén me-

rült fel az újabb védekezés és ott a hol ezen — a termelők és a fogyasztók, — a töke és a munka közötti — harc a legelkeserettebb, ott Amerikában megalakult már 1891-ben a „Consumers League“ a „vevők ligája“, melynek példáját követte Franciaország és Sweicz.

Ezen liga feladatául tűzte ki alapos tanulmány tárgyává tenni minden ipar és élelmi cikknek előállítás költséget és egyúttal minden cikkre nézve azt is, hogy ezen cikkek a szociális és hygienicus követelményeknek mindenben megfelelnek-e?

A liga által „fehér listák“ „White Liste“ adatnak ki, és ezekben és az árukra alkalmazott etiketteken tájékoztatja a liga tagjait és a közönséget, hogy mely cégeknél mely áruk készülnek és kaphatók a szociális és hygienicus követelményeknek megfelelőleg és ezáltal megakadályozza azt, hogy a termelők a termelési költségeket a munkások és fogyasztók egészségének veszélyeztetése árán is reducálják és egyúttal a fogyasztók a munkásokkal karöltve mentesítik a feltételeiket elfogadó és betartó termelőket a concurrentia nyomásától.

E mellett a ligák tudatára ébresztik a munkást annak, hogy a mit mint munkái s el nem érhet, azt mint fogyasztó elérheti, mert míg minden munkás pótolható más munkással, a fogyasztók számához fűződő érdek azonban korlátlan lévén, minden egyes fogyasztó elmaradása pótolhatatlan veszteség a termelőre nézve, és hogy míg a bojkottal — mint negatív rendszabállyal csak pillanatnyi eredmény érhető el, a pozitív támogatással a munkaadót és termelőt állandóan le lehet kötni. —

Ime így küzd az emberiség keblében az egyes — az egyes, és a tömeg a tömeg ellen, és így igyekszik mindenki támadólag védekezni és védőleg támadni. —

Örömmel értesülünk arról, hogy a most lefolyt női kongresszus alkalmából az osztrák nők kezdeményezésére nálunk is sorakoznak a nők, hogy a vevők ligáját megalakítsák, mert így bizton elérhetjük, hogy ha a liga tagjait, mint vásárlókat a gyárosok és kereskedők maguknak biztosítani akarják — a liga tagjainak ezen gyárosok és kereskedők csak az egyezés követelményeinek teljesen megfelelő és olcsó árban számított árucikkeket fognak kiszolgáltatni.

A róm. kath. főgimnázium évváró ünnepélye.

Az évváró ünnepély a plebániai templomban tartott ünnepélyes szent misével és Te Deummal vette kezdetét. Innen a tanuló ifjúság tanárai kíséretében a gimnázium tornacsarnokába vonult, ahol a termet zsufo-lásig megtöltő közönség várakozott.

Az ünnepély programjának első pontját a tanuló ifjúság vegyes karának szépen sikerült éneke képezte. Az ének után fel-felhangzó taps és tetszésnyilvánítás méltó elismerésül szolgálhatott Ujsághy József énektárnárnak, aki az éneket oly nagy ügybuzgó-lommal tanítja.

Ezután Offenberger Gusztáv II. oszt. tanuló „A gyermek és szivárvány“ című bájos kis költeményt szavalta el megkapó közvetlenséggel.

Majd Zakariás János érettségit tett tanuló tartalmas beszédben mondott bucsut tanárainak és tanuló társainak. Az igaz valóságosság és hazaszeretet két talizmánját vi-

szik a gimnáziumból magukkal — ugymond — s mi is azt kérjük a abituriensektől, hogy e kettőt őrizzék is meg, mert e kettő képezi az egyén és a társadalom boldogulásának alapját.

Ezután Ágoston Lajos főgimn. igazgató szép beszédben szólott a szülőkhöz és az ifjúsághoz. Azoktól az iskolával való közös munkálkodást kérte, ezeket pedig lelkiismeretes kötelesség teljesítésre és jó magaviseletre buzdította. Áttekintő képet tárt a közönség elé az iskola mult évi életéről és jutalmazásra érdemes tanulóknak a jutalomdíjakat kiosztotta.

A szépen sikerült ünnepély a Hymnus eléneklésével ért véget.

A ker. szociálisták nyári mulatsága.

A rettenetes idő dacára is minden reményen felül jól sikerült a ker. szociálisták mulatsága a Lövöldében.

Már délután 3 órakor élénkület kezdett a helység s bár az eső zuhogva hullott, egyre nagyobb s nagyobb csoportok verődtek össze, kik mulatni vágytak s tudtak.

4 órakor már teljes volt a hangulat s megkezdődött a kedves, meleg, közvetlen élet. A zsufo-lásig megtöltött termekben kacagó, mulató ifjak ezer bohóságban törték fejüket s vig zeneszó mellett táncoltak, nevetgeltek, játsztak sokféle, bohós játékokat.

Volt szépségverseny, melynek győztese Kiss Erzsike volt, Konfetti dobálás, tréfás kuglizás, sokféle bűvész s ezer bohókás játék melynek mindenike arra szolgált, hogy az egyébként is felkeltett hangulatot megtartsa, a mi sikerült is.

A délután sokféle bohókás, kedves tarkaságáért a rendezőséget feltétlen elismerés illeti, mert a keresztényszociálistáknak ilyen sikerült mulatsága még nem volt.

Este tovább folyt a jókedvtől hangos mutatozás. A cigány huzsa s fáradhatatlan nyuzta hegedűjét s az ifju párok ép oly lankadatlanul és fáradhatatlanul kergetőztek a parketten.

Már a nyári reggel hajnalfénye áradt szét a város fölött s még mindig szólt a muzsika, s tartott a jókedv s egy kellemesen s kedvesen sikerült multság boldog emlékével távozott reggel a teremből s tért nyugalomra a mulatni vágyó ifjúság és álmos mamák. —

Színház.

Heti műsor:

Kedden: július 1-én: A bolond, operette 3 felvonásban. Irta Rákosi Jenő, zenéjét Szabados Károly.

Szerdán: július 2-án: Postás fiu és a huga, énekes bohózat 3 felvonásban.

Csütörtökön: július 3-án, itt először: A farkas, vígjáték 3 felvonásban, írta: Molnár Ferenc.

Pénteken: július 4-én, itt először: A kém, színmű 3 felvonásban, írta: Kistemackér.

Szombaton: július 5-én, itt először: Tengerész Kató (Mariene Gustl) nagy operette 3 felvonásban. Irta: Jarnó György.

Vasárnap: július 6-án délután: II. Rákóczi Ferenc fogsága, színmű 5 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede, este másodsor: Tengerész Kató, nagy operette.

Az ostrom.

(Megnyitó előadás.)

Bernstein darabval köszöntött be Komjáthy régen várt társulata szombaton este. A kellemetlen időnek tulajdonítható, hogy csak alig félház hallgatta végig ezt az agyonreklamirozott darabot, melyben bár szereplő színészeink minden erejüket megfeszítették, mégsem tudták teljesen beolvasztani a színházi hangulatba. Ennek azonban maga a darab az oka. Maga a darab egyike Bernstein leggyengébb darabjainak, melyben nemcsak a színpadi technika, de az egész darab pszichológiai megoldása gyenge, sőt sok helyütt lehetetlen s határozottan érthetetlen lélektani szempontból. Ennek tulajdonítható, hogy a szereplők is rettenetesen küzdöttek szerepükkel s mégis oly idegeneket láttunk magunk előtt.

Merital főszerepében Komjáthy adott nagyon ügyes alakítást. Felfogásával, beszédjével, beilleszkedésével frappáns egyéniséget mutatott be. Hasonlóan Hevesy Mariska René szerepében a régi kedvességgel játszott. Herczeg Frépeau szerepében nyújtott kabinetalakítást, de mint jeleztük nagyon nehezen ment, mert a túlhoszu monologok s dialógok unalmasságát lehetetlen volt eloszlatniok. Kisebb szerepekben kedvesek voltak: Hevesy Gusztika, Földvári és Sziklai.

Ezzel kapcsolatosan szeretnők az igazgató figyelmét felhívni a ruhatárra, mert lehetetlen volt a megnyitó előadás utáni helyzet s igazán bosszantó és bántó volt, hogy ezer veszély közt szinte egy órára át kellett tülekednie az embernek a kabátjéért. Gyors és határozott intézkedést kérünk erre nézve a direkciónól.

Színházi hírek.

Az operette együttes első fellépte kedden, jul. 1-én Rákosi Jenő és Szabados Béla *B o l o n d* című operettjében lesz. Rákosi Jenő nagy gonddal felépített regényes tárgyú és költői szövegére Szabados Béla az invenciózus zeneszerző irt szépségekben bővelkedő muzsikát. — Pártitúrája az énekeseknek hálás feladatok megoldására nyújt kedvező alkalmat, főként Bimbilla (Várady M.) és Deli lovag (Barna) személyesítőinek, míg a prózai rész a *B o l o n d* (Tihanyi) szereplőjére ró nem mindennapi színészi feladatot. Kívülök játszanak még a darabban Bárdos Irma, S. Szilágyi R., Herczeg, Földvári, Abonyi, Baghy stb.

Szerdán a *P o s t á s f i u é s h u g a* vonulnak fel a világot jelentő deszkákra, hozván magukkal kifogyhatatlan jó kedvet, hangos derűtséget, számos trükk, kuplé, pompás zeneszám fűszerezi a fordulatossá és bohókás szöveget. A címszerepben Pataky és Várady Margit vetélkednek a hallgatók jó kedvének megszerzésében, kívülök ugyyszólván az egész személyzet fellép kevesebb-nagyobb szerepekben.

Csütörtökön a *F a r k a s*, Molnár Ferenc szenzációs hírű vígjátéka fog igazi nagy gyönyörűséget hozni a közönségnek. Magyar szerzőnek ilyen világra szóló siker még nem jutott osztályrészül, tekintve, hogy munkáját a pesti premier lezajlása után néhány héttel ugyyszólván az összes Európai színpadokon adták, sőt most már a tengeren túl is megkezdte hódító körutját. — Komjáthy igazgató a darabot nagy hirnevéhez méltóan állította ki, az előadók pedig a legminuciosusabb gondnal és ambícióval látják el művészi feladatukat. A főszerepeket Fái Flóra, Abonyi

és Földvári (felváltva), Herczeg, Sziklay, Vágóné stb. viszik, a közönség legnagyobb meglepedésére.

Pénteken a *K é m K i s t e m a e c k e r s* nagyszerű színműve kerül előadásra. Címénél és tartalmánál fogva ezen aktuális színmű újdonság a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Egy a neje könnyelműsége folytán adóságokba keveredett alezredes küzdelmeit rajzolja benne élénk színekkel a szerző, mint utasítja vissza egy idegen nagyhatalom kémjének pénzbeli segítségét bizonyos hadi titok elárulásáért, s mint zuzza össze felháborodásában az illetőt. A főszerepeket Komjáthy, Fái Flóra, Földvári, Herczeg, Baghy, Abonyi, Harsányi stb. játszzák.

Szombatra marad az első operette újdonság, Jarnó György *T e n g e r é s z K a t ó j a*. Jarnó az Erdész leány és Muzsikusz leány komponistája ezen két népszerű operette révén annyira ismert és kedvelt, hogy ezen legújabb operetteje is bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel fog találkozni a közönség körében. A főszerepeket az operette együttes kiváló tagjai töltik be.

NAPIHIREK

A román király színiai utazását elhalasztották. A politikai viszonyok miatt a román király színiai utazása bizonytalan időre elhalasztatott.

Csendőrség köréből. Mallár Béla VII. csendőrkerületbeli főhadnagy, csikszeredai szakaszparancsnok hason minőségben az I. sz. csendőrkerülethez Kolozsvárra; Sándor József VII. sz. csendőrkerületbeli hadnagy Kézdivásárhelyről Csikszeredába helyeztetett át.

Állami leánygimnázium Kolozsvárt. A kolozsvári állami felsőbb leányiskola igazgatója akciót indított, hogy az 1913-14 tanévtől kezdve a jelenlegi fél munkát végző s mégis költséges gimnazialis tanfolyamok helyett a felsőbb leányiskola V. osztályától felfelé rendszeres gimnázialis osztály megnyitását engedélyezze a kultuszminiszter. Az igazgató által megindított akció a siker szép állomásához jutott. A közoktatásügyi miniszteriumban ugyanis határozatba ment, hogy az ország harmadik állami gimnáziumát Kolozsvárt állítják fel. Az állami leánygimnázium — mint értesülünk — a jövő tanévben fog megnyílni.

Baleset. Jakab István, Forrás-utca 6. sz. alatt lakó 12 éves napszámos az új gyalogsági laktanya udvari homlokzatán felállított létra állásról mintegy 3 méternyi magasságból ma reggel oly szerencsétlenül esett le, hogy felső ajakán szakított sebet szenvedett. A fiút a brassói közpórházba szállították.

Meglopta a vendége. Komunelea Miklós Hátulsó-utca 53. sz. alatt lakó kocsis ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségen Krecsun Florea ellen, ki tőle nikkel óráját, dohánytárcáját ellopta s Moldován Mihálynak I koronáért eladta. Előadása szerint tegnap este Purou János és Krecsun Florea nála szállást kértek, mit ő meg is adott. Ma reggelre Krecsun már nem találta ott, de eltűnt a tárcája is. A rendőrségnél eszközölt kihallgatás alkalmával Krecsun tagadta, hogy ő lopta s adta volna el Moldovánnak az említett tárgyakat. A vizsgálat folyik.

Ellopott láda. K e l e m e n Pál kocsis, Gyár-ut 11. sz. alatti lakós feljelentést tett a

rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki tőle a napokban egy szürkére festett domboru fedelű ládáját s esernyőjét ellopta. A ládában ruhaneműek voltak. Kára 100 korona.

A szappan drágulása. A „Magyar Kereskedők Lapja“ értesülése szerint a szappangyárak legközelebbi hetekben gyártmányaik árát 100 kgr.-ként 2 koronával felfogják emelni. Az áremelést azzal okolják meg, hogy a szappangyártáshoz szükséges olajok ára még mindig erősen emelkedik.

Vizbefullt társ. Polekra Miklós ótótáni lakos f. hó 29-én este 9 órakor négy társával Ótótánból Barcaroznyóra indult el. Barcaroznyóra azonban Polekra nélkül érkeztek meg. Polekrát másnap reggel a Barcapatakban találták meg holtan. Hogy Polekra hogyan került be a patakba, ő maga esett-e be, amint a pallón átmert, vagy büntény áldozata, azt a már megindult vizsgálat állapítja meg. Társai egyértelműleg azt állítják, hogy Polekra eltűnéséről fogalmuk sem volt. A brassói kir. törvényszék részéről a bizottság ma szállt ki.

Távíratok.

London, jun. 30.

Egy banketten Ackland államtitkár megnyugtatóan nyilatkozott a politikai helyzetről. Különösen hangsúlyozta Németország és Anglia barátságos viszonyát.

Berlin, jun. 30.

A külügyminiszter és a birodalmi gyűlés közt konfliktus támadt ama rezervisták szigorú büntetése miatt, kik részegségükben szembeszálltak a csendőrökkel.

Ugyancsak konfliktus támadt az adó emelés miatt, melynek a szocialisták és a reakcionáriusok ellene vannak s így valószínűleg el is vetik e javaslatot.

Belgrád, jun. 30.

A kormány többség bizalmat szavazott a kormánynak. Ugyáltszik, hogy az orosz-francia intrikákra való spekuláció nem sikerült. Romániát a francia követnek nem sikerült mozgosításra ingerelni Bulgária ellen s így Bulgária nem enged s ezért Pasics ma a skupstinában Szerbia engedékenységét ajánlotta.

A helyzet még nem tiszta s egyre konfliktustól lehet tartani.

Szófia, jun. 30.

A határon ismét csatározás volt szerb, görög és bulgárok közt. Minden oldalon nagy veszteségek voltak.

Thasos szigete szombat óta lángokban áll, a tűz egy erdőgésből keletkezett.

Szófia, jun 30.

Hivatalosan jelentik: Görög csapatok tegnap este 8 órakor Pravista mellett megtámadták a bolgárokat.

A bulgárok szuronnyal támadtak s a görögöket széjjelverték.

A görögök valószínűség szerint a Serres-Drama vasuti vonalat akarták birtokukba venni.

Zletovo mellett tegnap megint összecsapás volt s a szerbek támadtak.

A bolgárok viszonozták a heves tüzeletet.

A harc kimeneteléről nem jött még értesítés.

Belgrád, jun. 30.

A kormánypártban az ellentéteket eloszlatták.

A trónörökös ma Üszkútból ide érkezett.

Ajánlható cégek Brassóban:

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden északmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorsztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árák mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és bútorsztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Bútorraktárak:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árák mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, javításokat szolid árák mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Dánér Lajos,
Hosszu-utca 44. Cipő üzlet és javító műhely.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árákban véghez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árák mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árák mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kívánatra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-utca 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatarúház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényezőik:
Buka D. és Résnovean,
műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árákban készítenek.

Esztergályosok:

Sirbu Ilyés,
Fekete-utca 4. és Hosszu-utca 20. Dismüsztergályos és ernyőjavító műhely.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kítűnő italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő,
Elsőrendű konyha. Kítűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlő: Gottsmann Ede. Kítűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltetnek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 víztűkép 2 K. 50 fill. Pillanat és mozgófénykép felvételek mérsékelt árák mellett, csinos kivitelben.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjja J.,
Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Markó István,
Fötér, Virágsor 14. Bel- és külföldi szövetraktár. Kifogástalan munka! Szolid kiszolgálás!

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellez István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb uritöltényök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, első-rangú kivitel, jutányos árák.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelde,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árák mellett. Lámpák jókárban tartása elvállalattik.

Géplakatosok:

Co pony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindennemű konyhatüzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árák mellett.

Gyertyagyárak:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávéházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérlője. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kítűnő italok.

Kávémérések:

Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Kéfégyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser L. p. pr. Richlovits A.,
Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Vizsont-eladóknak árengedmény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Vizsont-eladóknak megfelelő árengedményt ad.

Kéféüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Vizsont-elárusítók árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:

Kovács Ignác,
Hosszu-utca 91. sz. Elvállal és készít minden fajta új divatu kocsikat, javításokat jótállás mellett, kész kocsit raktáron is tartok.

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényezőik:

Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árák mellett.

Kőműves-mesterek:

Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapesti kítűnő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségelőirányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odaütazik.

Kőműves-mester és csatornázási vállalkozó:

Lőrincz István,
Alsófény-utca 12. sz. Évek óta szerzett tapasztalatai szerint felelősség mellett elvállal minden e szakmához tartozó építési és csatornázási munkálatokat.

Rovácsook:

Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árák mellett. Kész kocsit kapható.

Köszörüs és késeseok:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörülde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Kötélgyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árák

mellett Vizsonteladóknak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrász. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállalattik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-utca 6.

Női kalapok:

Weisz Róza utóda,
női divat-kalap-terem a „Párisi női kalaphoz”. Kapu-utca 25. Javítások és átalakítások legujabb divat szerint olcsó árban eszközöltetnek.

Órák és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó órák és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szűgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szűgyártó, nyerges és bőröndös. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmeárkat molylár ellemi megóvás végett felelősség mellett.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árák mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káskavál-sajt-gyárak:

Manu Tódor,
Hátulso-utca 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai vetemény-félék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehentej 24 filléren, bivalytejet 30 filléért kapják. Tiszta kezelés.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csapkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszafalu) bérlője Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kítűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kítűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árák mellett.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, cimerek legjobb kivitelben készűlnek.

Sole Lipót,
Rugyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevel-szarazbélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.